

İPƏK YOLU SİĞORTA" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

**İŞƏGÖTÜRƏNİN MƏSULİYYƏTİNİN
SİĞORTASI QAYDALARI**

**Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin Dövlət Sığorta Nəzarəti Xidməti tərəfindən
26 iyul 2011-ci il tarixdə razılaşdırılıb.**

BAKI-2011

İŞƏGÖTÜRƏNİN MƏSULİYYƏTİNİN SİĞORTASI QAYDALARI

Sığortalının (İşəgötürənin) xidməti vəzifəbrini yerinə yetirən zaman istehsalat qəzası və yaxud peşə xəstəliyi nəticəsində sağlamlığının pozulması ilə əlaqədar işçibrinə və ya bu səbəbdən həlak olmuş işçinin qanuni vərəsəbrinə ödəncbrin verilməsi ilə bağlı mülki məsuliyyətinin sığorta Qaydaları (bundan sonra mətndə «Qaydalar» adlandırılacaq) Azərbaycan Respublikası qanunlarının və digər normativ-hüquqi aktlarının təbbbrinə müvafiq işbnib hazırlanmışdır və İşəgötürənin Məsuliyyətinin sığortası müqaviləsinin (bundan sonra mətndə «sığorta müqaviləsi» adlandırılacaq) ayrılmaz tərkib hissəsidir. Tərəflərin razılığı ilə sığorta müqavibsinə digər şərtlər də əlavə edib bibr.

Hazırkı Qaydalar, Sığorta Şəhadətnaməsi, müvafiq Əlavəbr və zəruri hallarda Sığortalı tərəfindən doldurulmuş Ərizə forması bütövlkdə bir müqavib hesab edilirbr.

A. ÜMÜMİ MÜDDƏALAR

Hazırkı Qaydalar əsasında "İPƏK YOLU SİĞORTA" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti (bundan sonra mətndə «Sığortaçı» adlandırılacaq) İşəgötürənin Məsuliyyətinin sığortasını həyata keçirir və sığorta müqavibsi bağlayır.

Hazırkı Qaydalar üzrə sığorta növü sığorta obyektinə görə əmlak sığortasına aid olan işəgötürənin məsuliyyət sığortası sinfinə daxildir.

Sığorta obyektı hazırkı Qaydalara müvafiq olaraq sığorta hadisəsinin baş verməsi nəticəsində Sığortalının (İşəgötürənin) xidməti vəzifəbrini yerinə yetirən zaman istehsalat qəzası və yaxud peşə xəstəliyi nəticəsində sağlamlığının pozulması ilə əlaqədar işçibrinin və ya bu səbəbdən həlak olmuş işçinin qanuni vərəsəbrin qarşısında mülki məsuliyyətinin yaranması riski ib bağlı Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə zidd olmayan əmlak mənafebridir.

Hazırkı Qaydalara müvafiq olaraq sığorta predmeti - Sığortalının (İşəgötürənin) xidməti vəzifəbrini yerinə yetirən işçibri qarşısında mülki məsuliyyətidir.

Sığortaçı, bu müqavib ib şərtbşdirilmiş sığorta haqqı müqabilində, Sığortalının (İşəgötürənin) xidməti vəzifəbrini yerinə yetirən zaman istehsalat qəzası və yaxud peşə xəstəliyi nəticəsində sağlamlığının pozulması ib əlaqədar işçibrinə və ya bu səbəbdən həlak olmuş işçinin qanuni vərəsəbrinə ödəncbrin verilməsi üzrə mülki məsuliyyətini, müqavib ilə müəyyənşdirilmiş sığorta məbbği həddində **ÖDƏMƏYİÖZ ÖHDƏSİNƏ GÖTÜRÜR.**

Sığortalının məsuliyyəti Azərbaycan Respublikasının qüvvədə olan qanunvericiliyinə müvafiq müəyyən olunur.

1. İZAHLAR

Bu Sığorta müqavibsinə istifadə olunan əsas söz və terminbr aşağıdakı mənalarda başa düşülməlidir:

«Sığortalı», «İşəgötürən» - Sığortaçı ib müqavib bağlayan mülkiyyətçi (hüquqi şəxs) və ya onun təyin (müvəkkil) etdiyi müəssisənin rəhbəri, səlahiyyətli orqanı, habeb hüquqi şəxs yaratmadan sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fiziki şəxsdir.

«Sığortaçı» - "İPƏK YOLU SİĞORTA" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

«İşçibr» - Sığortalı ib fərdi qaydada yazılı əmək müqavibsi (kontrakt) bağlayaraq müvafiq iş yerində haqqı ödənilməkb çalışan aşağıda göstəribn şəxsbrdir:

- daimi, müvəqqəti və mövsümi işbrdə çalışan işçi və xidmətçibr,
- ştatdan kənar və əvəzçilik qaydasında çalışan işçibr,
- müəssisədə istehsalat təlimi (təcrübəsi) keçən təbbə və şagirdbr.

«Şəhadətnamə» - Müqavib tərəfləri, sığorta müddəti, sığorta haqları və sığorta təminatı haqqında hərtərəfli məlumatı özündə əks etdirən sənəddir;

«Sığorta müqavibsi» - Sığorta Şəhadətnaməsindən və bu Sığorta qaydalarından ibarət razılaşmadır;

«Sığorta Hadisəsi», «Hadisə» - Bu müqaviləyə əsasən sığorta ödənişinin ödənilməsi üçün əsas olan və bu qaydaların 3-cü bəndində sadalanan hallardır;

«Sığorta ödənişi» - Sığortaçının bu müqaviləyə əsasən Sığortalının öz işçiləri qarşısında maddi məsuliyyətindən irəli gəbn ödəmələri əvəzində ödədiyi vəsaitdir.

B. SİĞORTA TƏMİNATIVƏ İSTİSNALAR

2. Sığorta hadisələri

Sığorta hadisəsi İşçibrin

- müəssisə ərazisində və ya digər iş yerində, müəyyən olunmuş fasilələr də daxil olmaqla iş vaxtı ərzində,
- ezamiyyət zamanı, həmçinin müdiriyyətin tapşırığı ilə hərəkət etdikdə,
- müəssisənin nəqliyyatı ilə işə gəldikdə və ya işdən gedən zaman,
- iş vaxtı xidməti vəzifələrinin yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar ictimai nəqliyyatda və ya səyyar hərəkət edərkən,
- xidməti məqsədlərlə iş vaxtı ərzində şəxsi nəqliyyatda, ƏTƏK vəzifəbrini yerinə yetirərkən baş vermiş istehsalat qəzalarını, bədbəxt hadisələri və yaxud peşə xəstəlikbrini nəzərdə tutur. Bu hallar o zaman Sığorta hadisəsi hesab edilir ki, bu hadisələrin baş verməsinə görə *Sığortah* məsuliyyət daşısın.

3. İstisnalar

Bu müqavilə üzrə Sığortalının aşağıdakı hallara görə məsuliyyəti əhatə olunmur:

- 3.1. Zərərçəkənin, ƏTƏK müqaviləsi ilə öz üzərinə qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş öhdəlikbrdən artıq öhdəlik götürməsi ilə əlaqədar hallar,
- 3.2. Zərərçəkənin pul vəsaitlərinə, qiymətli kağızlarına, hər hansı əmlakına və avtonəqliyyat vasitəbrinə dəymiş zərərlər,
- 3.3. Təbii ölüm, intihar, həmçinin İşçinin qeyri-qanuni hərəkət etdikdə aldığı bədən xəsarətbr,
- 3.4. Hərbi əməliyyatlar, mülki çaxnaşma, tətill nəticəsində istehsalatda alınmış xəsarətbr,
- 3.5. İonlaşdırıcı şüalanma və ya radiasiyanın hər hansı təsiri ilə əlaqədar xəsarətlər,
- 3.5. Asbestin və ya onun məhsulunun hasili, emalı və istehsalı zamanı, həmçinin onun orqanizmə olan təsiri ilə əlaqədar xəsarətbr,
- 3.6. «Fors major» (qarşısızalmaz qüvvənin təsiri) hadisəsindən irəli gəbn xəsarətbr,
- 3.7. Sığortalı tərəfindən, Azərbaycan Respublikasının qüvvədə olan ƏTƏK qanunvericiliyinə zidd olaraq işə qəbul edilmiş İşçilərin aldığı xəsarətbr,
- 3.8. Sığortalının qabaqcadan məlumatı olduğu və qarşısı alınması üçün tədbirbr görmədiyi hallar nəticəsində işçinin səhhətinə dəyən zərərbr,
- 3.9. İşgötürənin iş şəraitinin təhlükəsizliyi və təhlükəsizlik texnikası qaydalarına riayət etməməsi nəticəsində işçinin səhhətinə dəyən zərərbr,
- 3.10. Əməyin mühafizəsinin norma və qaydalarına əməl olunmasına nəzarət üzrə dövlət orqanları tərəfindən Sığortalıya qoyulmuş cərimə və təbbbr, həmçinin sosial sığortanın büdcə fondları tərəfindən Sığortalıya qarşı iddialar,
- 3.11. Əsəb sarsıntısı və depressiya, əqli və ruhi pozuntular, şok, irqi və cinsi ayrı-seçkilik, böhtan, şəraf, byaqət və iş nüfuzunun pozulması, həmçinin qeyri-qanuni saxlanma ilə əlaqədar zərərbr.

Bu bənddə göstərilən bəzi istisnalara, Sığortaçı və Sığortalı arasında əldə edilmiş xüsusi razılığa əsasən və Sığorta Şəhadətnaməsində göstərilməsi şərti ib, tarif dərəcəsinə müvafiq əmsalların tətbiq olunması yolu ib, müqavibnin şərtbrinə uyğun olaraq təminat verib bibr.

C. XÜSUSİ SƏRTLƏR

4. Sığorta məbləği və sığorta haqqı

- 4.1. Sığorta məbləği sığorta müqavibsi bağlandıqda tərəfbrin razılığı ib müəyyən olunur və Şəhadətnamədə göstərilir.

Sığorta haqqının hesablanmasına əsas İllik Əmək Haqqı Fondudur. Sığorta haqqı Sığortaçı tərəfindən müəyyən olunmuş tarif dərəcəsi ilə hesablanır. Müqavib ilə müəyyən edilmiş depozit sığorta haqqı Şəhadətnamədə göstərilmiş müddətdə ödənilməlidir. Müvafiq sığorta müddəti bitdikdə, Sığortalı, sığorta haqqının dəqiq hesablanması üçün Sığortaçıya bitmiş müddət ərzində Əmək Haqqı Fondunun faktiki həcmi barədə məlumat verməlidir. Sığorta haqqının ödənilmiş və faktiki göstəriciləri arasında əmələ gələn fərq, ya Sığortalıya qaytarılmalı, ya da Sığortaçıya ödənilməlidir. Sığorta hadisəsi baş verdiyi tarixə qədər sığorta haqqı ödənilmədiyi halda, Sığortaçı bu hadisə üzrə sığorta ödənişinin verilməsindən imtina etmək hüququna malikdir.

5. Sığorta ödənişi

- 5.1. Pul məbləğlərində sığorta ödənişi Sığortalının zərər çəkmiş işçilərinə və ya onların qanuni vərəsələrinə ödənilir. Hər bir sığorta hadisəsi üzrə Sığorta ödənişinin məbləği Sığortalının işçibrinə şikəstlik və ya digər səhhət pozuntusu ilə bağlı dəymiş zərərə görə qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş məsuliyyətinin dərəcəsindən asılı olaraq müəyyən olunur (sığorta müqavibsi ib nəzərdə tutulmuş Azadolma məbləğləri çıxılmaqla). Hər bir sığorta hadisəsi üzrə sığorta ödənişi, sığorta müqaviləsində tərəflərlə təyin olunmuş məbləğdən artıq olmamalıdır. Sığorta müqavibsi ib sığorta ödənişlərinin cəmi ümumi sığorta məbləğindən artıq olmamalıdır. Sığorta müqavibsi ib digər hallar nəzərdə tutulmayıbsa, sığorta müddəti ərzində sığorta hadisəbrinin sayı məhdudlaşdırılmır.

6. Azadolma

- 6.1. Sığorta ödənişi Şəhadətnamədə göstəribn azadolma məbbğinin çıxılması ilə həyata keçirilir. Bir neçə sığorta hadisəsi baş verdiyi halda, azadolma onların hər biri üzrə ayrıca tətbiq olunur.

C. SİĞORTA MÜQAVİLƏSİNİN BAĞLANMA QAYDASI, QÜWƏDƏ OLMA MÜDDƏTİ, ƏHATƏ ƏRAZİSİ VƏ XİTAM OLUNMASI

7. Sığorta müqaviləsinin bağlanması

- 7.1. Sığorta müqavibsinin bağlamaq üçün Sığortalı, öz İşçibrinin siyahısını, vəzifəbr üzrə ayrılmış ƏTƏK haqqı, illik ƏTƏK Haqqı Fondu və son üç il ərzində istehsalat travmatizmi barədə məlumatı «Sığorta üçün ərizə»də göstərməkb Sığortaçıya müqavibnin bağlanması üçün müraciət etməlidir. Sığorta müqavibsi Sığortalıya Sığorta Şəhadətnaməsinin təqdim olunması ib rəsmibşdirilir.

8. Sığorta müqaviləsinin qüvvəyə minməsi və qüvvədən düşməsi

- 8.1. Sığorta müqaviləsi Şəhadətnamədə göstəribn tarixbrə müvafiq, Azərbaycan Respublikasında yerli vaxtla saat 24.00-da qüvvəyə minir və yerli vaxtla saat 24.00-da qüvvədən düşür.

9. Sığorta müqaviləsinin qüvvədə olma müddəti və ərazisi

- 9.1. Sığorta müqaviləsinin qüvvədə olma ərazisi Azərbaycan Respublikasının ərazisidir. Sığortalı tərəfindən əlavə sığorta haqqının ödənilməsi şərti ib, sığorta təminatı digər ölkəbri də əhatə edə bibr.
- 9.2. Sığortaçı tərəfindən Sığortalının işçibrinə xidməti vəzifəbrinin yerinə yetirilməsi zamanı istehsalat qəzası və yaxud peşə xəstəliyi ib əlaqədar ölüm, şikəstlik və ya digər səhhət pozuntusu nəticəsində dəymiş zərərin ödənilməsi, yalnız zərər Azərbaycan Respublikasının ərazisində və Sığorta şəhadətnaməsində göstərilmiş sığorta müddəti ərzində baş verdikdə və sığorta hadisəsi barədə Sığortaçıya 3 iş günü ərzində məlumat verildikdə həyata keçirilir.
- 9.3. Bu müqavilə üzrə, həmçinin, sığortanın qüvvədə olduğu müddətdə istehsalat qəzasının baş verməsindən və peşə xəstəliyinin yaranmasından sonra 12 ay ərzində bu hadisənin birbaşa səbəbi

olan ölüm, şikəstlik və ya digər səhhət pozuntusunun baş verməsi hallarında və sığorta hadisəsi barədə Sığortaçıya məlumatın vaxtında verilməsi şərtib sığorta təminatı verilir.

10. Sığorta müqaviləsinə xitam verilməsi

Sığorta müqaviləsinə aşağıdakı hallarda xitam verilir:

- 10.1. Sığorta müqaviləsinin qüvvədə olma müddəti bitdikdə - sığorta müqaviləsində göstəribn qüvvədən düşmə tarixində saat 24.00-da;
- 10.2. Sığortaçı sığorta müqaviləsi ilə nəzərdə tutulan öz öhdəlikbrini tamamib yerinə yetirdikdə;
- 10.3. Sığortalı sığorta haqqını sığorta müqaviləsində müəyyən edibn qaydada ödəmədikdə;
- 10.4. Sığorta müqaviləsinin və hazırkı Qaydaların müddəa və şərtbri yerinə yetirilmədikdə;
- 10.5. tərəfbrin razılaşmasına əsasən;
- 10.6. Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyi və sığorta müqaviləsi ib nəzərdə tutulmuş digər hallarda.

11. Sığorta müqaviləsinə xitam verildikdə sığorta haqqının hesablanması

- 11.1. Tərəfbrin birinin yazılı bildirişinə əsasən (həmçinin, digər tərəfin sığorta müqaviləsinin şərtbrini yerinə yetirməməsi ilə əlaqədar) Azərbaycan Respublikasının qüvvədə olan qanunvericiliyinin təbbbrinə uyğun qaydada Sığorta müqaviləsinə vaxtından əvvəl xitam verib bibr. Beb halda sığorta haqqının qaytarılması aşağıdakı qaydada həyata keçirilir:
  - 11.1.1 sığorta müqaviləsinə Sığortalının təbbi ib xitam verildikdə, Sığortaçı çəkilməmiş xərcbr çıxılmaqla müqavilənin qurtarmamış hissəsi üçün sığorta haqqını ona qaytarır; əgər Sığortalının təbbi Sığortaçının sığorta Qaydalarını pozması ib bağlıdırsa, Sığortaçı sığorta haqqını Sığortalıya bütünlük qaytarır.
  - 11.1.2 sığorta müqaviləsinə Sığortaçının təbbi ib vaxtından əvvəl xitam verildikdə, Sığortaçı Sığortalının sığorta haqlarının bütünlük qaytarır; əgər bu təbb Sığortalının/Sığorta olunanın sığorta Qaydalarını yerinə yetirməməsi ilə bağlıdırsa, Sığortaçı çəkilməmiş xərcbr çıxılmaqla müqavilənin qurtarmamış müddəti üçün sığorta haqlarını qaytarır;
  - 11.1.3. Sığorta müqaviləsinə vaxtından əvvəl xitam verildiyi halda, əgər xitam verilmə anınadək sığortaçı tərəfindən sığortalıya ödənilmiş sığorta haqqına bərabər və ya ondan çox miqdarda sığorta ödənişi verilmişdirsə, sığorta haqqı sığortalıya qaytarılmır.
  - 11.1.4. Sığorta müqaviləsinə vaxtından əvvəl xitam verildiyi halda, əgər xitam verilmə anınadək sığortaçı tərəfindən sığortalıya ödənilmiş sığorta haqqından az miqdarda sığorta ödənişi verilmişdirsə, həmin sığorta haqqı məbbği ib sığorta ödənişi məbbği arasındakı fərq miqdarında sığorta haqqının sığortalıya qaytarılması müvafiq olaraq bu Qaydaların 11.1.1-ci və 11.1.2-ci maddəbrində nəzərdə tutulmuş qaydada həyata keçirilir.
- 11.2. Sığorta müqaviləsinə vaxtından əvvəl xitam verildikdə, bu Qaydaların 11.1.1-ci bəndinin şərtbri nəzərə alınaraq, sığorta haqqı Sığortalı tərəfindən göndərilmiş yazılı bildiriş alındıqdan sonra 10 (on) iş günü ərzində qaytarılır.

D. TƏRƏFLƏRİN HÜQUQ VƏ VƏZİFƏLƏRİ

12. Sığortalının vəzifələri:

- 12.1.1. Zərər çəkənə ilkin yardımını və onun səhiyyə məntəqəsinə dərhal çatdırılmasını təşkil etmək; Dərhal müvafiq orqanları və Sığortaçını istehsalatda baş vermiş bədbəxt hadisəsi barədə məlumatlandırmaq;
- 12.1.2. İstintaq komissiyasının işə başlamasına qədər, iş yerində şəraiti əgər bu hal hər hansı təhlükə yaratmırsa olduğu kimi saxlamaq;
- 12.1.3. Sığortaçının ekspertbrinin istehsalatda bədbəxt hadisənin baş verməsinə gətirib çıxaran əTƏK şəraitini öyrənməsinə imkan yaratmaq;
- 12.1.4. Müvafiq formada rəsmibşdirilmiş aşağıdakı iddia sənədbrini Sığortaçıya təqdim etmək:
  - 12.1.4.1. Hadisə barədə sərbəst formada ərizə;
  - 12.1.4.2. İstehsalatda baş vermiş bədbəxt hadisə haqqında qanunvericilik müəyyən edilmiş formada tərtib olunmuş akt və yaxud işəgötürən tərəfindən əməyin mühafizəsi qaydalarına əməl olunmadığına görə işçi ilə istehsalatda bədbəxt hadisənin baş verməsi barədə məhkəmənin hökmü (qətnaməsi, qərarı);

- 12.1.4.3. İşçinin əmək qabiliyyətinin itirilməsini və yaxud peşə xəstəliyini təsdiq edən Tibbi-Sosial Ekspert Komissiyasının (TSEK) şəhadətnaməsi və yaxud ölümü haqqında şəhadətnamə.
- 12.1.4.4. Zərərçəkənin ölümünün səbəbi və ya aldığı zədənin ağırlığı və xarakteri barədə tibbi rəy;
- 12.1.4.5. Hadisənin səbəbləri barədə ekspert komissiyasının rəyi;
- 12.1.4.6. Hadisə ilə bağlı maddi zərər barədə bütün qəbzbrin və köçürmələrin surətbrri əlavə edilməkb arayış.

13. Sığortaçının vəzifələri:

13.1 Sığortaçı sığorta ödənişini Sığortalı tərəfindən bütün lazımi iddia sənədbrinin təqdim edilməsindən, hadisənin sığorta hadisəsi olmasının sübuta yetirilməsindən və ödənişin verilməsi qərarının qəbul edilməsindən sonra ən gec 30 gün müddətində həyata keçirməlidir.

14. Sığortaçının hüquqları:

- 14.1. İstehsalatda bədbəxt hadisənin şəraitinin istintaqı ib əlaqədar bütün prosedurlarda iştirak etmək;
- 14.2. Zərər çəkmişbrə tibbi baxış üçün öz tibb ekspertbrini göndərmək;
- 14.3. Həmkarlar İttifaqının və ya razılaşıdırma komissiyasının qərarlarına məhkəmədə və ya əmək müqavibində nəzərdə tutulmuş digər məhkəmə instansiyasında etiraz etmək.
- 14.4. Sığortalının mənafebrini məhkəmədə qorumaq. Bu hal Sığortaçının vəzifəsi deyil.
- 14.5. Yuxarıda göstəribn şərtbrə əlavə olaraq Sığortaçı sığorta müqavibisini vaxtıdan əvvəl bğv edə və Sığortalı tərəfindən əvvəl alınmış SİĞORTA ÖDƏNİŞLƏRİNİ AŞAĞIDAKI HALLARDA GERİ TƏLƏB EDƏ BİLƏR:
- 14.5.1. Sığortalının ƏTƏK qanunvericiliyi və əməyin mühafizəsi qaydalarının riayət olunmasını təmin etməyi bacarmaması səbəbindən istehsalatda eyni tipli Hadisəbrin müntəzəm olaraq (müqavib müddətində 3 və daha çox) təkrar olunması;
- 14.5.2. ƏTƏK kollektivi tərəfindən istehsalatda təhlükəli vəziyyət barədə məlumatlandırılmasına baxmayaraq Sığortalı tərəfindən heç bir lazımi tədbirbrin görülməməsi səbəbindən bədbəxt hadisə baş verdikdə;
- 14.5.3. Məhkəmənin Hadisənin İşəgötürən tərəfindən əməyin təhlükəsizliyi şərtbrinin və təhlükəsizlik texnikasının pozulması səbəbindən baş verməsi barədə qərar verməsi halında.
- 14.5.4. Sığorta müqavibisinin bağlanması və ya iddia ərizəsinin verilməsi zamanı Sığortalı tərəfindən bibrəkdən risk dərəcəsinin qiymətbndirilməsinə təsir göstərə bibrək yalnız məlumatların verilməsi halında.

15. İkiqat sığorta

15.1 Bu sığorta ib təmin olunan hadisəbr digər köntüllü və ya icbari sığorta ib təmin olunduqda, sığorta ödənişi hər Sığortaçı tərəfindən, bağladığı sığorta müqavibsi ilə sığorta məbbğinin həmin Sığortalı və ya İşçi tərəfindən bağlanmış bütün sığorta müqavibbri üzrə cəmi sığorta məbbğinə olan nisbətində ödənilir.

16. Tərəflərin məsuliyyəti

- 16.1 Sığorta müqavibsi Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə əsasən tərtib edilir və tərəfbrb lazımi qaydada yerinə yetirilməlidir.
- 16.2 Sığorta müqavibsi üzrə tərəflərdən biri müqavibdən irəli gəbn öhdəlikbrini yerinə yetirmədikdə və yaxud lazımınca yerinə yetirmədikdə Azərbaycan Respublikasının qüwədə olan qanunvericiliyinə müvafiq olaraq digər tərəfə vurduğu ziyanın əvəzini ödəməlidir.
- 16.3 Sığorta müqavibsinə əsasən tərəflərdən heç biri o biri tərəfin yazılı razılığı olmadığı halda öhdəlikbrini üçüncü tərəfə vermək hüququna malik deyil.

17. Sığorta müqaviləsinə qəbul edilmiş əlavələr

17.1 bu Qaydalar əsasında bağlanmış sığorta müqavibsinə Əlavəbr tərəflərin razılığı ilə yazılı şəkildə qəbul edilir, müqavibnin ayrılmaz tərkib hissəsini təşkil edir və bu Qaydalarda mövcud olan şərtbrri dəyişdirə və ya müəyyənbsdirilməyən şərtbrri qəbul edə bibr.

18. Mübahisələrə baxılma qaydası

- 18.1 Sığorta müqavibsi ilə bağlı bütün məsələlər, o cümbdən tərəflər arasında yaranan fikir ayrılığı və mübahisələr bir qayda olaraq danışıqlar yolu ilə həll edilir. Əgər danışıqlar yolu ilə nəticə əldə edilməzsə, mübahisələr Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada, o cümbdən məhkəmə qaydasında həll olunmalıdır.